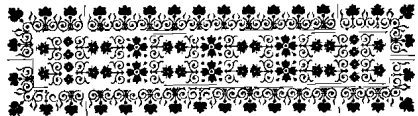

միւրի 40 հոգով այստեղ գալու մտադրութիւնը եւ ընտրելը այդքանի միջոց չբերին, բայց ընտրիւնքին. յետոյ կարող է նա ըստ պահանջման կարեաց մանաւանդ իր ճանապարհորդութեան ընթացքում, հարկաւոր անձինքը կազմել: Ամբի-կական խումբը գալիս է միայն 20 հոգով: Մաս-դիր ենք այս հարցի մասին «Մշակ» թերթում շուտով մի քանի մանրամասնութիւններ տալու, ուստի վերջացնում ենք գործողներին եւսանդ գործին յաջողութիւն ցանկալով:

Փ. Տ. Մ.

ՅԵՐԵՐԱՅԵՐԱ

ՆՈՐԱՆՈՒՐԵ

Անձնասամարտոյ մը:

Իշպիշէ հիւրէ կը գրեն մեզ թէ Արեւելեան երկաթուղւոյ շինութեան ժամանակ Անկիւրիայէն 6 ժամ հեռու հետիւթ-թաշի եւ ֆուրնե-բէշի մէջ ժայռ մը պայթեցնելու միջոցն ճիշդ այն տեղն ուր Լնկիւրի-տու եւ Իթան-տու կը խառնուին իրարու, հետաքրքրական էր կեցիցի մը քանուած է՝ 50 մետր բարձր ժայռի մէջ փորուած: Գանուեցաւ մեծ եւ 20 մետր երկայն անցք մը, ուսկից իբր 12 սենեակ կը մտնուի՝ երկու կողմն. այս խցիկները 3 մետր երկայնութիւն ունին: Պատու հանները ներքի կողմանէ շատ մեծ խնամքով քանդակուած են, թէ եւ արտաքուստ ժայռէն փորել ծակերու կը նմանին: Ամեն կողմն ձեղքով քարի մէջ քանդակուած են մեծաւ խնամքով քարէ վարդազարդեր. իսկ անձաւին մտից առջեւ մէկ կողմը կը գտնուի մարդաշափ մեծութեամբ նոյնպէս քարէ գրծուած հրեշտակ մի՝ առկաթ թեւերով: Զառ կողմն ալ կայ պատկեր մը, բայց չ'որոշուի թէ ինչ է: Գլխաւոր անցքին մէջ՝ գրան ճիշդ գիմնացք՝ խառ մը կը տեսնուի բորբեքով սրտի մը մէջտեղը: Մատուան մէջ շորս օժտաւան կայ քարէ, նոյնպէս խորանին երկու կողմը երկու մեծ ալմոն՝ նոյնպէս քարէ: Այս գիւսն ամբողջ գծին վրայ հանդիպած ամենէն հետաքրքրական դիւան է: Այս հին մատան մէջ Մայիս 1ին գործաւորաց համար պատարագ մատուցեալ: Ներկայ էին 250 հոգի. բարձր սանդիկով միայն կարելի էր մտնել այս զարմանալի մատուան՝ զոր անշուշտ Մայիսիայի տապիք («) կամ այլ քրիստոնէայեց հալածանաց ժամանակ գործածած են: Պատարագը մատուց հայ քահանայ մը, որմէ վերջ՝ ի զարմանս ներկայ եղող Գերմանացւոյ ՏՐ՝ Հիլի-մանի առաջնորդութեամբ հնչեց գերմանական «Վերնէ մատուաւը քառանկյն երգը որը այս հնաւանդ տեղւոյ մէջ այնպէս ազդեց էր:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Դարապղպեղն իրեն ղեկ:

Հենրիկո Պուք անուամբ անդղեացի բժիշկ մը՝ դարապղպեղն (խէշտէ պիշտէ) քսան տարի է ի վեր կշտացաւ, յոգացաւ եւ այլ նման ցաւոց զէմ իրեն ազդեց տեղ գործածած է: Լիուրի յաշտութիւն ունեցած է գիտական, այնպէս որ ինչպէս ենք կը հաստատեն, իւր հիւանդներն ու մանջ ճանապարհորդութեան մ'այլ եւս չեն ձեռնարկել անոնց այս ազդեց եւ առողջարար միջոցն չի մը հետեւին առնուլ: Այս ազդու միջոց հետեւեալ կերպով կը պատրաստուի: Անեղեւ ձեւի մը լի ծեծուած դարապղպեղ, կես լիտր առջ ընդ մէջ ժամու շափ եւ ազդեց եւ պարզուած անցքներն ետեւ շի մը մէջ լեցնելու է: Յետոյ երեքստիկ ծալուած կտաւի մը միայ այս ծորիկէն քիշ մը թափելով՝ ցաւած տեղերու վրայ դնելու, եւ զայս եւս ասուեալ լաթով մը ծածկելու: Այս եղանակու կրնայ պատանքը ժամերով ցաւած տեղերու վրայ մնալ առանց փշտիկ կազմելու, եւ ըստ վկայութեան վերոյիշեալ գիտականին ինչ ինչ դիպաց մէջ հազեւ թէ մարմնը քիշ մը կը կարգի:

ՄԱՆՐԱՆՈՒՐԵ

Փարիզի կնքածն ու խմածը:

Ըստ նորագոյն վիճակագրական տեղեկութեանց 1891ին թ փարիզ կնքուած են՝ 309, 604 հոգ, 240,000 հոգի, 670,000 ոչնաւ եւ 312,000 խոզ: Ամեն ի միասին՝ տարւոյ մը մէջ կը գործածեն փարիզ 146 միլիոն քիլոյ սովորական մի, 22 միլիոն քիլոյ խոզերի, 15, 570,000 քիլոյ երկ եւ թռչուն մի, 7 միլիոն քիլոյ նապաստակ, 4, 800,000 քիլոյ ձուկ, 105,000 քիլոյ ուսկ, 1,400,000 քիլոյ կարկանդակ, 10 միլիոն քիլոյ ոտքեր, 20 միլիոն քիլոյ կարագ, 465 միլիոն հաւիթ: Իսկ խմուած է մէկ տարւոյ մէջ՝ 4, 492,000 հեքտոլիտր գինի, 281, 345 հեքտ. գարեջուր, 173, 520 հեքտ. գինեգին եւ 121,000 հեք. խնձորագինի. բաց աստի գործածուած է 3, 746,000 լիտր քաջաւ եւ 250,000 հեքտոլիտր ձէլ:

ՔՐԿԱՊԵՐԱՆ ՏԵՍԱՐԲԵՆ

Ղեկնաւ, 27 Յունիս, 1892:

Շատ մը նշանակալից երեւոյթներ միասին տեղի ունեցան ամսոյս սկզբնց՝ Նորաւ տոնէի ի վեր ինդիր էր թէ արդեօք Ռուսիոյ կայսրը գերմանական կայսեր այցելութեան պիտի երթայ՝ Դանիայէն դառնալով ժամանակ: Այս Գերմանացւոց համար այնչափ ցանկալի տեսութիւնը տեղի ունեցաւ ի Քիլ ամսոյս սկզբներն,

